HÂRÛN BİN MA'RÛF EL-MERVEZÎ

Hadîs âlimlerinden. Adı, Hârûn bin Ma'rûf el-Mervezî'dir. Künyesi, Ebû Ali el-Hazzâz ed-Darîr'dir. Mervezî ve Bağdadî ile nisbet edilmiştir. Çünkü Mervez şehrinde doğdu. Sonra Bağdâd'a gelip yerleşti. 231 (m. 845) senesinde Bağdâd'da kendi evinde iken vefât etti.

Hadîs ilminde tasnifleri bulunan bir âlimdir. O; Abdülazîz ed-Derâverdî, Abdullah bin Mübârek, Yahyâ bin Ebî Zaide, Süfyân bin Uyeyne, Hatim bin İsmail ve daha birçok âlimden ilim alıp, rivâyette bulundu. Kendisinden de İmâm-ı Müslim, Ebû Dâvud, İmâm-ı Buhârî ve daha birçok âlim ilim aldılar ve rivâyette bulundular. Ahmed bin Hanbel, onun hayatta bulunduğu bir sırada, ondan rivâyet ediyordu. O, Ahmed bin Hanbel'den 7 yaş daha büyüktü.

Yahyâ bin Maîn, Iclî, Ebû Zür'â, Ebû Hatim ve Sâlih bin Muhammed gibi daha birçok âlim, Mervezî'nin hadîste sika (güvenilir) bir râvi olduğunu bildirdiler. İbn-i Ebî Hatim, "Babam 225 (m. 839) senesinde ondan sima (dinleme) yolu ile ilim alıp rivâyette bulundu" dedi.

İbn-i Kani' de: "O, sika, rivâyetinde sağlam bir râvidir" dedi. Ali bin Hüseyin bin Hibbân da: "Babamın yazma bir kitabında, Yahyâ bin Maîn'in, Hârûn bin Ma'rûf sika bir râvidir, dediğini okudum" dedi.

Rivâyet ettiği hadîs-i şerîfler, Sahîh-i Buhârî, Sahîh-i Müslim ve Sünen-i Ebû Dâvûd'da yazılıdır. Bu hadîs-i şeriflerden ba'zıları şunlardır:

"Vitir namazını, sabah olmadan acele kılın!"

"Kulun, Rabbine en yakın bulunduğu hâl, secdede bulunduğu hâldir. O halde siz, secdede çok duâ edin!"

"Allah yanında en kıymetli ve makbûl yerler, bir beldenin mescidleridir. En kötü ve sevimsiz yerlerde, o beldenin çarşılarıdır."

"Bir kimse, Kur'ân-ı kerîmin bir hızbini (beş sahifesini) yahut onun bir cüzünü okumadan uyur da, onu sabah namazı, ile öğle namazı arasında okursa, kendisine onu gece okumuş gibi sevâb yazılır."

Hazreti Âişe, Peygamberimizden şöyle bildiriyor:

"Ben, Resûlullahın (aleyhisselâm) kahkaha ile, küçük dili görünecek bir şekilde güldüğünü hiç görmedim. O, yalnız tebessüm ederdi. Bir bulut veya rüzgâr görünce, bu yüzünden belli olurdu. Kendisine: "Yâ Resûlallah! Bakıyorum, herkes bulutu gördüğü vakit, onda yağmur vardır, ümidi ile ferahlanıyor. Halbuki, sen görünce, mübârek yüzünüzde hoşnutsuzluk okuyorum" dedim. Bunun üzerine Resûlullah efendimiz "Ey Âişe! Bunda bir azâb bulunmadığına bana kim teminat verebilir? Hakîkaten bir kavim rüzgârla azâb olunmuştur. Gerçekten bir kavim azâbı görmüş de: "Bu gördüğünüz bize yağmur yağdıracak bir buluttur" demişlerdi."

Hazreti Ömer de şöyle anlatıyor: "Resûlullah efendimiz, ba'zan bana beyt-ül-maldan (devlet hazinesinden) birşeyler verir, ben de: "Yâ Resûlallah! Bunu, benden daha fakîrine ver!" derdim. Hattâ bir defa bana, bir mal verdi de: "Onu, benden fakîr birine ver!" dedim. Bunun üzerine Resûlullah (aleyhisselâm): "Sen bunu al! Bu kabilden göz dikmediğin ve istemediğin halde sana gelen malı da al! Böyle olmayan bir malı ise, canın çekmesin" buyurdular."

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Tehzîb-üt-tehzîb cild-11, sh. 11

2) Târîh-i Bağdâd cild-14, sh. 14

3) Mu'cem-ül-müellifîn cild-13, sh. 130

4) Sahîh-i Müslim (Kitâb-üs-salât, Kitâb-ül-İstiskâ, Kitab-üz-zekât)